

Прокопова Ольга

к.п.н., доцент кафедри

Ляска Оксана

к.п.н., доцент кафедри

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Кам'янець-Подільський

Мудрик Кшиштоф

доктор технічних наук, професор

Аграрний університет в Кракові

м. Краків, Польща

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ АГРАРНИХ ЗАКЛАДАХ ПОЛЬЩІ

Сучасний стан нашого суспільства та процеси, які відбуваються в політичному, економічному, духовному житті будь-якої країни змушують по-новому поглянути на проблеми виховання студентської молоді в цілому і на формування гармонійно розвиненої особистості зокрема.

Варто зазначити, що в педагогічній літературі постійно обговорювалися питання виховної діяльності в системі безперервної освіти, комплексного підходу до виховання, виховні аспекти навчання різних дисциплін, шляхи виховання тощо. Цим проблемам присвячені роботи Чернишової Л.Ю., Мар'єнко І.С., Філонова РМ, Чуднівського В.Е., Петрової В.І., Кліментенко А.Д. та ін. Вивчення ролі позанавчальної діяльності в розвитку особистості, самореалізація молоді, проблеми позанавчальної роботи у вузі представлені в працях Оуена Р., Шацького С.Т., Макаренка А.С., Когана І.С., Виготського Л.С., Рубінштейна СЛ., Ельконіна Д.Б., Бабанського Ю.К., Ільїної Т.А. та ін. Згадані праці, в основному, стосуються загальних проблем виховної роботи.

Виховання в університеті – це процес, який представляє собою нерозривну єдність об'єктивних умов і суб'єктивних чинників виховного впливу і взаємодії учасників цього процесу. Цей процес здійснюється на різних рівнях: побутовому, поведінковому, професійному, особистісному і формує соціально-свідому особистість.

Для того, щоб ефективно здійснювати виховний вплив, необхідно знати критерії якості виховного процесу. До них належать: - спрямованість студентів на оволодіння цінностями, значущими для їх становлення як людини культури ХХІ століття; - стійкість потреби в оволодінні цими цінностями; - активність особистості у творчій самореалізації та саморозвитку; - здатність до адекватної самооцінки та самокорекції; - стійка орієнтованість на перетворювальну діяльність.

У даний час відбувається сучасна система освіти, спрямована на інтеграцію в європейську. На жаль, питань виховання, аналізу ефективності освітньо-виховної роботи, моніторингу результативності виховних впливів і їх коригування, на наш погляд, приділяється недостатньо уваги. Виникає задача розробки нових підходів у

здійсненні виховної роботи в сучасних умовах. Сьогодні необхідно спрямувати енергію молоді в конструктивне русло і підготувати їх до життя в умовах найскладніших соціально-економічних змін [5].

Вивчення питання реалізації виховної роботи за кордоном дозволяє зробити висновок про те, що вона має статус навчальних дисциплін (М.Д. Мартинова). У навчальний план підготовки фахівців за кордоном, наприклад, включені такі предмети, як «побудова кар'єри», «психологічні особливості професії». Величезна увага приділяється надбанню різних навичок і умінь за допомогою говоріння і письма. У деяких навчальних закладах проводяться заняття з підвищення ефективності листування й використання мовних засобів у спілкуванні.

Варто зауважити, що особлива увага під час навчання у Польщі приділяється формуванню в студентів таких якостей, як уміння працювати з людьми, інтелігентність, витривалість, компетентність, відповідальність, відданість своїй справі.

Важливу роль у вихованні молоді за кордоном відіграє керівник - куратор студентської групи. Саме він постійно скеровує індивідуальну роботу зі студентами і вибудовує їх особисті освітні траєкторії.

Позанавчальна робота у ВНЗ Польщі є популярною та актуальною. Цікаво відзначити, що відбір студентів за творчими вподобаннями відбувається на I курсі, де вони займаються протягом усіх років навчання, а по завершенні представляють звітний концерт.

Особливу та головну роль у реалізації виховної роботи університету відіграє Студентське самоврядування. Саме воно ініціює та реалізовує (без залучення та участі викладачів) різноманітні заходи, урочистості, акції тощо.

Неабияка роль у польських вишах відводиться «Школі формування сучасного лідера». Проблема формування та становлення лідерської позиції у майбутніх фахівців є одним зі стержневих завдань сучасної освіти.

Результат вивчення стану виховної роботи у вищих навчальних закладах Польщі дозволяють зробити наступні висновки: виховна робота здійснюється в процесі вивчення спеціальних дисциплін, включених в навчальний план; - увагу викладачів зосереджено на індивідуалізації навчання, а виховний аспект покладено на керівників (кураторів); - особливу увагу в підготовці фахівців приділяється формуванню вмінь аналізувати ситуацію в процесі навчання і обмірковувати власну поведінку; - виховна робота організовується з урахуванням майбутньої діяльності студентів; - основний акцент у виховній роботі робиться на формуванні практичних навичок роботи з людьми та вирішенні проблемних ситуацій. Значна увага приділяється розвитку здібностей користуватися свободою і вмінням висловлювати свою думку про події в країні і світі події.

Список використаних джерел

1. Лузан П.Г. Методи і форми організації навчання у вищій аграрній школі. Київ: Вид-во НАУ, 2003. 276 с.
2. Лузан П.Г. Теорія і методика формування навчально-пізнавальної

активності студентів. Київ : НАУ, 2004. 272 с.

3. Савченко С. В. Науково-теоретичні засади соціалізації студентської молоді в позанавчальній діяльності в умовах регіонального освітнього простору : дис. ... д-ра. пед. наук. Луганськ, 2004.

4. Сериков В. В. Личностно ориентированное образование: к разработке дидактической концепции. *Педагогика*. 1994. № 5. С. 16– 21.

5. Faten Al Nadzhar, Oksana Liaska, Olha Prokopova, Taras Hutsol Developing Media Competency through Media Education among University Students. *Media and Communication in the Interactive Digital Age, Abu Dhabi, UAE*. Official Proceedings of ICMC 2018 -1st International Conference on Media and Communication, 19-21 March 2018- Abu Dhabi, UAE. 2018. С. 225-231.

Пуцентейло Петро

д.е.н., професор, професор кафедри
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БУХГАЛТЕРІВ-АНАЛІТИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Підготовка майбутніх бухгалтерів-аналітиків повинна бути орієнтована на потреби бізнесу, що дасть змогу забезпечити успішну діяльність підприємства. Визначення та формування відповідних компетенцій майбутніх фахівців є основою їх конкурентної переваги на ринку праці і затребуваності провідними вітчизняними та зарубіжними компаніями. Розвинути подібні компетенції можна тільки на підставі тісної взаємодії з бізнес-спільнотою.

В. К. Савчук переконаний, що фахівці з обліку та аналізу повинні вміти збирати, накопичувати, обробляти, передавати інформацію про діяльність суб'єкта господарювання; бачити перспективу розвитку підприємства з урахуванням досягнутого рівня виробництва і реальних можливостей, повнішого задоволення запитів ринку; підпорядкувати цілі й функції підсистем (виробничих підрозділів і служб) досягненню цілей системи (підприємства) в цілому; підтримувати збалансованість розвитку підприємства, при якому передбачається як єдиний процес – поліпшення виробничої діяльності, соціальний розвиток колективу, рівновагове природокористування, розширення стратегічної зони господарювання, підвищення конкурентного статусу тощо; створювати систему показників, індикаторів та критеріїв, які б найповніше характеризували нові суспільні явища і соціально-екологічні та економічні процеси; систематизовувати